

удосконалення нормативної бази з метою унеможливлення зловживань, зокрема, у питанні підвищення рівня покарання за злочини вчинені вказаною категорією осіб тощо.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про правовий режим воєнного стану». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2015, № 28, ст. 250. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>.

2. Закон України «Про запобігання корупції». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2014, № 49, ст. 2056) URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.

Борис РАХЛІН,

аспірант Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ НАПРЯМІВ ДОСЛІДЖЕННЯ
ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ ВИКОРИСТАННЯ КОНФІДЕНЦІЙНОЇ
ДОПОМОГИ ГРОМАДЯН ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ
У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ**

Ефективність діяльності у напрямку протидії злочинам залежить від своєчасного пошуку, збору, узагальнення, обробки, накопичення, зберігання, якості перевірки та використання інформації, спрямованої на вирішення завдань протидії злочинності. Залучення широкого кола членів суспільства в якості потенційних носіїв інформації, що представляє оперативний інтерес, має унікальну цінність при використанні у протидії злочинності.

Ужиті правоохоронними органами заходи щодо протидії розкраданню бюджетних коштів під час проведення закупівель виявилися недостатніми для реальної стабілізації криміногенної обстановки. Зазначене пов'язано, насамперед, з тим, що підрозділи Національної поліції України, Національного антикорупційного бюро України, Бюро економічної безпеки України до кінця не з'ясували основні способи та схеми, які на практиці використовують злочинці для вчинення даної категорії злочинів [1, с. 3]. Водночас установлення умислу під час розслідування злочинів цієї категорії є одним із найконтраверсійніших аспектів у зв'язку з несвоєчасним отриманням інформації про готування таких злочинів, неналежного рівня оперативно-розшукового документування оперативними підрозділами злочинних намірів на етапі готування злочинів у сфері публічних закупівель тощо.

Складовою організації оперативного супроводження сфері публічних

закупівель є утворення оперативними підрозділами Національної поліції України на об'єктах бюджетної сфери оперативних позицій. Тобто забезпечення якісного перекриття даних об'єктів особами, які на конфіденційній основі співробітничать з оперативними підрозділами Національної поліції України. Вказані особи відіграють чи не малу роль у процесі отримання первинної інформації про злочини у сфері публічних закупівель, а також у документуванні злочинних намірів зловмисників [2].

Проблематика використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель майже не знайшла свого відображення у наукових працях вчених. Окремі проблеми розглядалися вченими фрагментарно здебільшого в контексті протидії злочинам у сфері публічних закупівель.

Зокрема, окремі проблемні питання оперативно-розшукової протидії розкраданню бюджетних коштів під час проведення публічних закупівель були предметом досліджень таких вчених, як: Коряк В. В. «Протидія хабарництву у сфері державних закупівель оперативними підрозділами МВС України» (2012 р.); Дараган В. В. «Розкриття викрадань державних коштів при проведенні закупівель товарів та виконанні робіт (послуг) на підприємствах залізничного транспорту» (2012 р.); Сливенко В. Р. «Оперативно-розшукова протидія злочинам у сфері державних закупівель» (2012 р.); Нагачевський С. В. «Оперативно-розшукове виявлення та документування злочинів, вчинення службовими особами у сфері державних закупівель» (2013 р.); Часова Т. О. «Взаємодія слідчих та оперативних підрозділів ОВС під час протидії злочинам у сфері державних закупівель» (2015 р.); Брильов М. О. «Оперативно-розшукова протидія злочинам, пов'язаним з розкраданням бюджетних коштів під час будівництва, ремонту та експлуатації автомобільних доріг» (2017 р.); Дараган В. В. «Теоретико-прикладні засади оперативно-розшукової протидії злочинам у сфері державних закупівель кримінальною поліцією» (2018 р.) – докторська дисертація; Федорчук Ю. В. «Оперативно-розшукова протидія розкраданню бюджетних коштів під час здійснення закупівель медичного обладнання та ліків» (2018 р.); Кучеренко В. А. «Оперативно-розшукова протидія розкраданню бюджетних коштів під час проведення спеціалізованих будівельних робіт за державним замовленням» (2019 р.).

Зокрема, деякі науковці вивчали проблеми використання конфіденційної допомоги громадян під час протидії злочинам, зокрема: Тарасенко В. Є. Окрема теорія агентурного методу оперативно-розшукової діяльності органів внутрішніх справ України (2011); Козаченко О. І. Теоретичні, правові та організаційно-тактичні основи негласного співробітництва (2021); Рижков Е. В. Правові та організаційні проблеми негласного співробітництва (2000); Обшалов С. В. Психологічне забезпечення негласного співробітництва (2003);

Черкасов Ю. Е. Агентурна робота органів внутрішніх справ (2003); Охріменко І. М. Психологічні засади негласного співробітництва в сучасних умовах (2005); Єфремов А. В. Використання історичного досвіду розшукової діяльності в агентурній роботі органів внутрішніх справ України (2006); Галючек А. А. Правові, організаційні та тактичні проблеми отримання інформації з використанням можливостей штатних негласних працівників (за матеріалами розвідувального управління ГУ БОЗ МВС України) (2007); Слободян Я. І. Довірчі відносини в агентурній роботі оперативних підрозділів МВС України (2007); Керницький Б. А. Організаційно-тактичні аспекти агентурної роботи підрозділів кримінальної міліції у протидії загальнокримінальній злочинності (2008); Хоменко В. П. Організаційно-тактичні аспекти агентурної роботи підрозділів по боротьбі з економічною злочинністю органів внутрішніх справ України (2008); Тарасенко Р. В. Удосконалення агентурної роботи підрозділів боротьби з незаконним обігом наркотиків міськрайвідділів органів внутрішніх справ України (2009); Трапезников В. І. Агентурна робота органів внутрішніх справ на залізничному транспорті (2009); Дмитрієв І. В. Агентурна робота оперативних підрозділів податкових міліції (2012); Кисельов А. О. Організація та тактика використання позаштатних негласних працівників органів внутрішніх справ у протидії злочинам економічної спрямованості (2012); Резников С. Д. Тактика агентурної роботи оперативних підрозділів ОВС у протидії незаконному обігу наркотиків серед неповнолітніх (2013); Вязмікін С. Р. «Агентурно-оперативне забезпечення захисту бюджетних коштів» (2017 р.);

Проте, незважаючи на широкий спектр змістовних наукових праць із зазначеної проблематики, слід констатувати, що за межами цих та інших досліджень залишилися питання правових, організаційних та тактичних засад використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель.

Метою дослідження пропонується визначити розробку науково обґрунтованих рекомендацій щодо удосконалення правових, організаційних та тактичних засад використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель.

Для досягнення поставленої мети, на нашу думку, доцільно буде вирішити такі основні завдання:

- здійснити аналіз стану наукової розробленості теми;
- визначити форми використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель;
- надати пропозиції щодо удосконалення нормативно-правового

врегулювання використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель;

– надати пропозиції щодо удосконалення організації добору кандидатів на негласне співробітництво з оперативними підрозділами Національної поліції України під час оперативного супроводження публічних закупівель;

– визначити напрямки підвищення ефективності перекриття об'єктів оперативного обслуговування негласними співробітниками під час оперативного супроводження оперативними підрозділами Національної поліції України публічних закупівель;

– розкрити організаційно-тактичні особливості використання конфіденційної допомоги громадян під час виявлення оперативними підрозділами Національної поліції України злочинів у сфері публічних закупівель;

– визначити організаційно-тактичні особливості використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час документування злочинів у сфері публічних закупівель;

- розкрити організаційно-тактичні особливості використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час розслідування злочинів у сфері публічних закупівель.

Об'єктом дослідження повинні виступати суспільні відносини, які виникають під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель.

Предметом дослідження – правові, організаційні та тактичні засади використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель.

Для досягнення об'єктивності результатів дослідження доцільно застосовувати як загальнонаукові, так і спеціально-наукові методи пізнання.

Зокрема серед загальнонаукових методів дослідження доцільно використовувати: аналіз, синтез, класифікація, експеримент, абстрагування, індукція, дедукція, аналогія, порівняння, моделювання, системний метод та інші.

Серед спеціальних методів дослідження доцільно використовувати: метод експертних оцінок, формально-юридичний метод, порівняльно-правовий метод та інші.

Наукова новизна одержаних результатів полягатиме у тому, що дисертація є першим комплексним дослідженням основних правових, організаційних і тактичних засад використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель. За результатами узагальнення

наукових поглядів та оцінок практики будуть сформульовані теоретичні положення та визначено пропозиції з підвищення ефективності використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель.

Дослідження відповідає проблематиці практики, його положення можуть бути застосовані для вдосконалення теоретичних, правових, організаційних та інших засад використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель. Сформульовані в дисертаційному дослідженні положення, висновки, пропозиції і рекомендації можуть слугувати підґрунтям для підвищення ефективності використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель.

Визначені нами вище мета та задачі дослідження дають змогу визначити його основні напрями дослідження:

- теоретико-правові засади використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель;
- організаційно-тактичні засади використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час виявлення злочинів у сфері публічних закупівель;
- організаційно-тактичні засади використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час документування та розслідування злочинів у сфері публічних закупівель.

Визначені нами напрями вказаного наукового дослідження дозволять вирішити існуючі теоретичні та прикладні проблемні питання використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель.

Список використаних джерел:

1. Буряк М. В. Способи вчинення злочинів службовими особами в паливно-енергетичному комплексі України. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2018. № 3 (108). С. 266- 278.
2. Дараган В. В. Оперативно-розшукова протидія злочинам у сфері державних закупівель: проблеми теорії та практики: монограф. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 352 с.